

Spojené veci C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P a C-519/06 P

**GlaxoSmithKline Services Unlimited,
pôvodne Glaxo Wellcome plc,**

proti

Komisii Európskych spoločenstiev

„Odvolania — Kartely — Obmedzenie súbežného obchodovania s liekmi — Článok 81 ods. 1 ES — Obmedzenie hospodárskej súťaže odôvodnené stanoveným cieľom — Vnútroštátne ustanovenia týkajúce sa cien — Nahradenie odôvodnenia — Článok 81 ods. 3 ES — Prínos k podpore technického pokroku — Kontrola — Dôkazné bremeno — Odôvodnenie — Záujem na konaní“

Návrhy prednesené 30. júna 2009 — generálna advokátka V. Trstenjak . . . . . I - 9297
Rozsudok Súdneho dvora (tretia komora) zo 6. októbra 2009 . . . . . I - 9374

Abstrakt rozsudku

- 1. Odvolanie — Záujem na konaní — Podmienka*
- 2. Odvolanie — Vzájomné odvolanie — Cieľ
(Rokovací poriadok Súdneho dvora, článok 116)*

3. *Odvolanie — Vzájomné odvolanie — Záujem na konaní — Podmienka*
4. *Hospodárska súťaž — Kartely — Narušenie hospodárskej súťaže — Kritériá posúdenia — Protisúťažný cieľ — Dostatočné zistenie*
(Článok 81 ods. 1 ES)
5. *Hospodárska súťaž — Kartely — Narušenie hospodárskej súťaže — Kritériá posúdenia — Úmysel účastníkov dohody obmedziť hospodársku súťaž — Kritérium, ktoré nie je nevyhnutné*
(Článok 81 ods. 1 ES)
6. *Hospodárska súťaž — Kartely — Narušenie hospodárskej súťaže — Dohody majúce za cieľ obmedzenie súbežného obchodovania*
(Článok 81 ES)
7. *Hospodárska súťaž — Kartely — Zákaz — Výnimka — Podmienky — Dôkazné bremeno*
(Článok 81 ods. 3 ES)
8. *Hospodárska súťaž — Kartely — Zákaz — Výnimka — Podmienky — Komplexné ekonomické posúdenie*
(Článok 81 ods. 3 ES)
9. *Hospodárska súťaž — Kartely — Zákaz — Výnimka — Podmienky — Zlepšenie výroby alebo distribúcie výrobkov alebo prínos pre technický alebo hospodársky pokrok*
(Článok 81 ods. 3 ES)

1. Existencia záujmu navrhovateľa na konaní predpokladá, aby odvolaním bolo možné získať výhodu pre účastníka konania, ktorý ho podal. V rozsahu, v akom odvolanie smeruje proti časti odôvodnenia rozsudku a navrhuje Súdnemu dvoru, aby nahradil odôvodnenie bez toho, aby spochybnil výrok tohto rozsudku, je namieste vyhlásiť ho za neprípustné, pretože nemôže získať

výhodu pre účastníka konania, ktorý ho podal, ani ovplyvniť výrok uvedeného rozsudku.

(pozri body 23 — 26)

2. V situácii, v akej žalobkyňa a žalovaná v prvostupňovom konaní podajú odvolanie proti tomu istému rozsudku Súdu prvého stupňa, zo znenia článku 116 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora vôbec nevyplýva, že žalovaná v prvostupňovom konaní nemôže podať súčasne na jednej strane odvolanie a na strane druhej vzájomné odvolanie voči odvolaniu podanému žalobkyňou v prvostupňovom konaní, a to nezávisle od okolnosti, že viacero vecí sa týka tohto rozsudku a že tieto veci boli spojené. Napriek ich spojeniu totiž veci nestrácajú svoju samostatnosť. Súčasne podanie odvolania a vzájomného odvolania nepredstavuje zneužitie konania.
3. Rovnako ako pri odvolaní, aj v prípade vzájomného odvolania existencia záujmu navrhovateľa na konaní predpokladá, aby uvedeným odvolaním bolo možné získať výhodu pre účastníka konania, ktorý ho podal.

(pozri bod 33)

Okrem toho zo znenia článku 116 ods. 1 uvedeného rokovacieho poriadku nevyplýva, že žalovaná v prvostupňovom konaní, ktorá podala odvolanie a vzájomné odvolanie, nemôže uviesť v rámci vzájomného odvolania odvolacie dôvody v odpovedi na odvolacie dôvody uvedené vo vzájomnom odvolaní podanom žalobkyňou v prvostupňovom konaní. Okolnosť, že obranné dôvody sa nachádzajú v časti vyjadrenia k odvolaniu nazvanej „Vzájomné odvolanie“, nemôže spochybníť záver tohto odvolania. Nemožno sa totiž opierať len o formálny názov časti tohto vyjadrenia bez zohľadnenia jej obsahu.

(pozri body 31, 36, 38)

4. Protisúťažný cieľ a protisúťažný účinok dohody nie sú kumulatívnymi, ale alternatívnymi podmienkami na účely posúdenia, či sa na takúto dohodu vzťahuje zákaz uvedený v článku 81 ods. 1 ES. Alternatívna povaha tejto podmienky označená spojkou „alebo“ vedie najskôr k nevyhnutnosti preskúmať samotný cieľ dohody vzhľadom na hospodársky kontext, v ktorom sa uplatňuje. V prípade, že analýza obsahu dohody neodhalí dostatočný stupeň škodlivosti vo vzťahu k hospodárskej súťaži, bude potrebné skúmať jej následky, a aby bola zakázaná, požadovať zhromaždenie dôkazov preukazujúcich, že hospo-

dárska súťaž bola skutočne citelným spôsobom vylúčená, obmedzená alebo skreslená. Nie je nevyhnutné skúmať následky zosúladeného postupu, pokiaľ sa preukáže jeho protisúťažný cieľ.

(pozri bod 55)

5. Na posúdenie toho, či má dohoda protisúťažnú povahu, je potrebné sústrediť sa predovšetkým na obsah jej ustanovení a na ciele, ktoré má dosiahnuť, ako aj na hospodársky a právny kontext, do ktorého spadá. Navyše, aj keď úmysel účastníkov konania nie je dôležitou skutočnosťou na určenie obmedzujúcej povahy dohody, nič nezakazuje Komisii alebo súdom Spoločenstva, aby tento úmysel zohľadnili.

(pozri bod 58)

6. V oblasti súbežného obchodovania dohody smerujúcej k zákazku alebo obmedzeniu tohto obchodovania majú v zásade za cieľ obmedzovať hospodársku súťaž. Ani znenie článku 81 ods. 1 ES, ani judikatúra nepovoľuje podporiť tvrdenie, podľa ktorého, ak je nesporné, že dohoda majúca za cieľ obmedziť súbežné obchodovanie sa má v zásade považovať za dohodu majúcu za cieľ obmedziť hospodársku súťaž v rozsahu, v akom možno predpokladať, že zbavuje konečných spotrebiteľov výhod účinnej hospodárskej

súťaže v oblasti zásobovania alebo cien. Na jednej strane totiž z článku 81 ods. 1 ES vôbec nevyplýva, že len dohody zbavujúce spotrebiteľov určitých výhod by mohli mať protisúťažný cieľ. Na druhej strane článok 81 ES smeruje, podobne ako iné pravidlá hospodárskej súťaže uvedené v Zmluve, nielen k ochrane priamych záujmov účastníkov hospodárskej súťaže alebo spotrebiteľov, ale aj k ochrane štruktúry trhu a tým hospodárskej súťaže ako takej. Preto konštatovanie existencie protisúťažného cieľa dohody nemožno podmieniť tým, že koneční spotrebiteľia musia byť zbavení výhod účinnej hospodárskej súťaže v oblasti zásobovania alebo cien. Z toho vyplýva, že existencia protisúťažného cieľa nemôže byť podriadená preukázaniu, že dohoda obsahuje nevýhody pre konečných spotrebiteľov.

Zásada, podľa ktorej dohoda smerujúca k obmedzeniu súbežného obchodovania predstavuje „obmedzenie hospodárskej súťaže stanoveným cieľom“, sa uplatňuje na farmaceutické odvetvie.

(pozri body 59, 60, 62 — 64)

7. Osoba, ktorá sa domáha uplatnenia článku 81 ods. 3 ES, musí na základe presvedčivých tvrdení a dôkazov preukázať, že boli splnené podmienky potrebné na udelenie výnimky. Dôkazné bremeno znáša teda podnik, ktorý žiada o udelenie výnimky. Skutkové okolnosti

uvedené týmto podnikom však môžu druhého účastníka konania zaväzovať k predloženiu vysvetlenia alebo odôvodnení, ktorých nepredloženie môže viesť k záveru, že uvedený podnik dôkazné bremeno uniesol.

Osobitne preskúmanie dohody na účely určenia, či táto dohoda prispieva k zlepšeniu výroby alebo predaja tovarov, resp. k podpore technického alebo hospodárskeho rozvoja a či vykazuje citeľne objektívne výhody, treba uskutočniť z hľadiska skutkových tvrdení a dôkazov predložených v rámci žiadosti o udelenie výnimky podľa článku 81 ods. 3 ES. Takéto preskúmanie si môže vyžadovať zohľadnenie charakteristík a prípadných osobitostí odvetvia, na ktoré sa uplatňuje dohoda, pokiaľ sú tieto charakteristiky a osobitosti rozhodujúce pre výsledok preskúmania. Takéto zohľadnenie neznamená, že dôkazné bremeno bude obrátené, ale iba zabezpečuje, aby preskúmanie žiadosti o udelenie výnimky bolo vykonané s prihliadnutím na relevantné skutkové tvrdenia a dôkazy predložené žiadateľom.

(pozri body 82, 83, 102, 103)

8. Súd Spoločenstva, ktorému bol predložený návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie prijatého ako odpoveď na žiadosť o udelenie výnimky podľa článku 81 ods. 3 ES, vykonáva vo veci samej len obmedzené preskúmanie. V rámci takéhoto preskúmania môže najmä preskúmať, či Komisia dostatočne odôvodnila uvedené

rozhodnutie v súvislosti s relevantnými skutkovými tvrdeniami a dôkazmi predloženými žiadateľom na podporu svojej žiadosti o udelenie výnimky. Ak Komisia neposkytla odôvodnenie jednej z podmienok stanovených v článku 81 ods. 3 ES, súd skúma dostatočnosť či nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia Komisie ako celku týkajúceho sa tejto podmienky. Takéto riešenie je plne v súlade so zásadou, podľa ktorej prieskum, ktorý súdy Spoločenstva vykonávajú nad komplexnými hospodárskymi posúdeniami uskutočnenými Komisiou, sa nevyhnutne obmedzuje na overenie dodržania procesných pravidiel a pravidiel odôvodnenia, ako aj vecnej správnosti skutkových okolností, neexistencie zjavne nesprávneho posúdenia skutkových okolností a zneužitia právomoci. Súdu Spoločenstva neprináleží svojim hospodárskym posúdením nahrádzať posúdenie autora rozhodnutia, ktorého zákonnosť má preskúmať.

(pozri body 84 — 86, 146 — 148, 163, 164)

9. Na to, aby bola dohoda predmetom výnimky podľa článku 81 ods. 3 ES, musí prispievať k zlepšeniu výroby alebo distribúcie dotknutých výrobkov alebo k podpore technického alebo hospodárskeho pokroku. Tento prínos nespočíva vo všetkých výhodách, ktoré podnik zúčastňujúci sa na dohode získa v súvislosti so svojou činnosťou, ale v citeľných objektívnych výhodách, ktoré môžu vyrovnávať nevýhody vyplývajúce pre hospodársku súťaž.

Výnimka udelená na určité obdobie môže vyžadovať prognostickú analýzu spresnení výhod spôsobených dohodou, pričom na to, aby dohoda obsahovala citeľnú objektívnu výhodu, stačí, ak Komisia na základe údajov, ktoré má k dispozícii, dospeje k presvedčeniu, že je pravdepodobné, že takáto výhoda sa konkretizuje.

umožní získať citeľné objektívne výhody, alebo to, že sa tak nestane.

Okrem toho existencia citeľnej objektívnej výhody nevyhnutne nepredpokladá, že všetky dodatočné finančné prostriedky budú investované do výskumu a vývoja.

Postup Komisie si teda môže vyžadovať, aby sa preskúmalo, či sa z hľadiska predložených skutkových tvrdení a dôkazov zdá pravdepodobnejšie to, že dotknutá dohoda

(pozri body 92 — 94, 120)